

Valsts kanceleja

NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU UN MINISTRU KABINETA
SADARBĪBAS MEMORANDA ĪSTENOŠANAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082949, e-pasts nvo@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

**Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda
īstenošanas padomes
Sabiedrības iesaistes un atvērtās pārvaldības darba grupa**

Protokols Nr. 1 (Nr. 5.3.6./1)

2026. gada 16. janvārī

Latvijas Pilsoniskās alianses birojs, Akmeņu iela 21A, Rīgā/ attālināti Zoom platformā

Sēdi vada:

Āris Ādlers – biedrības "Alianse Pārnozāriskai Ilgtspējīgai Attīstībai" prezidents, Memoranda padomes loceklis

Sēdē piedalās darba grupas locekļi:

1. Juris Jātnieks – nodibinājuma "Teiču Dabas Fonds" valdes loceklis
2. Līga Stafecka – biedrības "Sabiedriskās politikas centrs Providus" direktores vietniece
3. Agate Misule – biedrības "Klubs "Māja"" Latvijas ANO jauniešu delegātu programmas koordinatore
4. Andris Gobiņš – biedrības "Eiropas Kustība Latvijā" prezidents
5. Ilga Šuplinska – biedrības "Latgaliešu kultūras biedrība" vadītāja
6. Dace Spaliņa – Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāta direktores vietniece, Pilsoniskās sabiedrības atbalsta departamenta direktore
7. Marta Barbara Buka – Iekšlietu ministrijas Nozares politikas departamenta vecākā referente
8. Zane Legzdiņa-Joja – Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta konsultante sabiedrības līdzdalības jautājumos
9. Ilze Ziemane – Tieslietu ministrijas Valsts tiesību departamenta Konstitucionālo tiesību nodaļas vadītāja
10. Kristīne Iosava – Ārlietu ministrijas Komunikācijas grupas vecākā referente
11. Laima Amatniece – Latvijas Republikas Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Valsts pakalpojumu un datu pārvaldības departamenta, Datu pārvaldības nodaļas vecākā eksperte

Citi sēdes dalībnieki:

Kristīne Zonberga – biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse"

Māris Zviedris – Centrālā vēlēšanu komisija

Dace Krūmiņa – Centrālā vēlēšanu komisija

Inga Liepa – Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāts

Kirils Solovjovs – biedrība "Ar pasaules pieredzi Latvijā"

Katrīna Leitāne – biedrība "Latvijas Jaunatnes padome"

Protokolē:

Amālija Brūvere – biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" pilsoniskā dialoga programmas koordinatore

Sēdi sāk plkst. 13.00

Sēdes darba kārtība:

	Jautājums	Ziņo/ uzaicinātie
1.	Par 16.01.2026. sēdes darba kārtības apstiprināšanu	Āris Ādlers Biedrības "Alianse Pārnozariskai Ilgtspējīgai Attīstībai" prezidents, Memoranda padomes loceklis
2.	CVK ziņojums par 2026. gada Saeimas vēlēšanu balsu skaitīšanas procesu un sabiedrības lomu	Māris Zviedris Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs Dace Krūmiņa Centrālās vēlēšanu komisijas Produkta portfeļa vadītāja
3.	Darbs pie pilsoniskās sabiedrības stratēģijas – tālākie uzdevumi un atbildīgie	
4.	NVO fonda stratēģija 2026.-2028. gadam	
4.	Dažādi: - Darbs pie pilsoniskās sabiedrības iesaistes publiskā finansējuma plānošanā - Par priekšlikumiem ES fondu uzraudzības komiteju un apakškomiteju darba uzlabošanai - Nākamās sēdes norises laiks un darba kārtība	

1. jautājums

Par 16.01.2026. sēdes darba kārtības apstiprināšanu

Ziņo: Ā. Ādlers

Lēmums:

Apstiprināt 16.01.2026. sēdes darba kārtību.

2. jautājums

CVK ziņojums par 2026. gada Saeimas vēlēšanu balsu skaitīšanas procesu un sabiedrības lomu

M. Zviedris informē par 2026. gada Saeimas vēlēšanu gaitu, uzsverot, ka katras vēlēšanās nāk ar uzlabojumiem. Centrālā vēlēšanu komisija (CVK) pauž atvērtību sabiedrības ieteikumiem, to uzklauššanai un ieviešanai. Instrukcijas ir paredzēts pabeigt līdz februāra beigām. CVK gaida no pašvaldību domēm informāciju par iecirkņu skaitu un atrašanās vietām līdz februāra beigām. Pašvaldības atzinīgi vērtē izbraukumu komisijas, īpaši mazie iecirkņi nomaļākās vietās, kas nevar atļauties vienu nedēļu algot darbiniekus.

Martā pašvaldībām vajadzētu organizēt pašvaldību vēlēšanu komisijas, un CVK cer šo procesu laicīgi pabeigt līdz maija beigām, atstājot atvērtu iespēju iedzīvotājiem pieteikties darbam komisijās, ja šāda nepieciešamība rastos, līdz 26. septembrim (divas nedēļas pirms vēlēšanām).

Vēlēšanu komisijas locekļiem ir noteikta lielāka darba slodze un plašāks pienākumu apjoms, par kuru izpildi tiek paredzēta atlīdzība. Savukārt novērotāju pienākumu apjoms ir mazāks, un šis darbs netiek atalgots. Pieteikšanās novērotāju statusam ir iespējama līdz 26. septembrim. Precīzi datumi ir norādīti Google kalendārā, kas tiek izmantots kā darba dokuments un ir pieejams sadarbības partneriem.

Ā. Ādleris jautā, kādos komunikācijas kanālos plānots komunicēt par novērotājiem.

M. Zviedris informē, ka komunikācijas aktivitātes ir iekļautas vēlēšanu budžetā, kā arī informēšanu nodrošinās sabiedriskie mediji. CVK būtu ieinteresēta izmantot Memoranda padomi un sabiedriskās organizācijas kā papildu komunikācijas platformas. Novērotāju lomas īpaša izcelšana komunikācijā nav plānota.

Z. Legzdiņa-Joja atzīmē, ka visi pilsoniski aktīvie cilvēki ir aicināti pieteikties darbam vēlēšanu komisijās, kas arī ir iespējams kā veids, lai pārliecinātos, ka vēlēšanu procesā viss ir korekti, godīgi un atbilstoši sabiedrības vēlmēm.

M. Zviedris piebilst, ka strādājot vēlēšanu komisijās ir iespēja izsekot procesiem no sākuma līdz beigām.

J. Jātnieks jautā, vai ir bijuši gadījumi, kad novērotāji ir novērsuši nelikumības.

D. Krūmiņa informē, ka Iveta Kažoka sniedza ieteikumus pēc pieredzes novērotāja lomā pagājušajās pašvaldību vēlēšanās, un tie tiek ņemti vērā. Jaunajā instrukcijā ir iestrādātas precīzas norādes, kā rīkoties, ja tiek novērotas aizdomīgas situācijas.

K. Zonberga pauž, ka iepriekš maz cilvēku ir pieteikušies būt par novērotājiem. Laba pieeja bija Zemessardzes oficiālais aicinājums sabiedriskajām organizācijām iesaistīties kampaņā "Mana Latvija. Mana atbildība". Jautā, vai varētu būt līdzīgs CVK uzsaukums.

M. Zviedris apstiprina, ka to varētu īstenot.

L. Stafecka izsaka pateicību par to, ka CVK savlaicīgi pievērš uzmanību novērotāju jautājumam. Norāda uz nepieciešamību īstenot pārdomātas kampaņas no uzraudzības perspektīvas. Pauž bažas par vēlēšanu drošības jautājumiem un aicina sabiedrību informēt skaidrā un vienkāršā valodā par to,

kā CVK risina iepriekšējās vēlēšanās konstatētās problēmas. Jautā, vai 2025.gada rudenī veiktais audits par vēlēšanu procesu iepriekšējās vēlēšanās ir noslēdzies un vai tā rezultāti tiks publiskoti.

M. Zviedris informē, ka Valsts digitālās attīstības aģentūras (VDAA) auditā ir daudzas publiskojamas daļas. Audita ziņojumam daļēji ir jābūt pieejamam. Apstiprina, ka plānota savlaicīga komunikācija. VDAA plāno skaitīt balsis elektroniski, bet manuālas balsu skaitīšanas gadījumā tas tiks savlaicīgi pateikts. Vēlas vairot sabiedrības uzticību, savlaicīgi informējot to arī par kļūdām.

K. Solovjovs pauž, ka centralizētai skaitīšanai ir risks un no tās jāatsakās. Pauž, ka Igaunijā gan balsu skaitīšanas arhitektūra, gan kods ir publiski pieejami. Ja sistēma ir kvalitatīva, tad publicēšanai nebūtu jābūt riskantai. Iesaka to vismaz daļēji publiskot ar laiku, lai apliecinātu, ka sistēma ir droša.

M. Zviedris informē par iespēju pieteikties darba grupām, kuras notiek par dažādām instrukcijām. Darba grupa vienojas, ka L. Stafecka sekos līdz CVK iedotajam Google vēlēšanu kalendāram un informēs darba grupu par aktualitātēm.

L. Stafecka jautā, vai ir noslēdzies 2025. gada beigās veiktais apjomīgais iepirkums par vēlēšanu sistēmas platformu un vai tas attieksies uz 2026. gada vēlēšanām.

M. Zviedris informē, ka VDAA ir veikusi apjomīgu iepirkumu, kura norisē pastāv gan birokrātiski, gan citi izaicinājumi, taču CVK seko līdz procesa virzībai. Norāda, ka minētais iepirkums attieksies uz 2026. gada Saeimas vēlēšanām un ka tā pabeigšana noteiktajos termiņos ir iespējama.

K. Leitāne informē, ka tiks apkopotas Latvijas Jaunatnes padomes 55 dalīborganizāciju plānotās vēlēšanu aktivitātes, un organizācija "YOU+" izstrādās "Jaunā vēlētāja rokasgrāmatu". Tāpat Nacionālā Jaunatnes dialoga ietvaros plānots informēt jauniešus par vēlēšanu nozīmi un procesu.

Lēmums:

- 1) Pieņemt zināšanai visu pušu sniegto informāciju.
- 2) Dot uzdevumu L. Stafeckai sekot līdz 2026. gada Saeimas vēlēšanu procesam CVK izveidotajā Google kalendārā, nodrošinot saikni starp darba grupu un Memoranda padomi.

3. jautājums

Darbs pie pilsoniskās sabiedrības stratēģijas

Ziņo: Ā. Ādlers

Izsakās: K. Zonberga, L. Stafecka, A. Gobiņš, D. Spaliņa, A. Brūvere

Ā. Ādlers informē, ka Pilsoniskās sabiedrības stratēģija ir vidēja termiņa nozares stratēģija organizētai pilsoniskajai sabiedrībai. Tas būs galvenais pamatnostādņu dokuments, kas var kalpot kā pamats nākotnes politikas plānošanai un stratēģiskai attīstībai.

K. Zonberga informē par Pilsoniskās sabiedrības attīstības stratēģijas izstrādes gaitu. Kultūras ministrija plāno izveidot darba grupu stratēģijas izstrādei, un Memoranda padome šai darba grupai deleģēs trīs pārstāvjus. Paredzēts, ka stratēģijas melnraksts tiks sagatavots līdz vasarai, savukārt stratēģija kopumā – līdz rudenim.

Darba grupa vienojas, ka līdz ar to minētais jautājums tiek svītrots no darāmo darbu saraksta. Vienlaikus tā turpinās sekot līdzī noteiktā laika grafika ievērošanai, darba grupas iesaistei un sasniegta-jiem rezultātiem, kā arī nepieciešamības gadījumā iesaistīsies stratēģijas izstrādes procesā.

A. Gobiņš norāda, ka stratēģijas tvērumā ir konstatējamas drukas kļūdas un terminoloģiskas neprecizitātes. Kā būtisku jautājumu izceļ to, ka pašreizējā redakcijā tvērumā nav skaidri ietverti indivīdi kā pilsoniskās sabiedrības daļa, lai gan tie ir nozīmīgi, jo no individuālas līdzdalības var veidoties organizētas struktūras. Uzsver, ka, lai gan tvēruma fokusam būtu jābūt uz organizēto pilsonisko sabiedrību, kopējam tvērumam jābūt plašākam, ietverot arī neorganizēto pilsonisko sabiedrību, kā to paredz Memoranda padomes noteiktais loks.

Attiecībā uz stratēģijas tvēruma pamatmērķiem A. Gobiņš norāda, ka tajos nav skaidri identificējami trīs būtiski virzieni: pilsoniskās līdzdalības vides attīstība, ilgtspējas un neatkarības bloks (tostarp finanšu jautājumi), kā arī strukturēta dialoga veidošana. Tāpat tiek uzdots jautājums par to, kā stratēģijas tvērums paredz noteikt sadarbības mehānismus starp valsts iestādēm un organizēto pilsonisko sabiedrību.

Lēmums:

- 1) Pieņemt zināšanai visu pušu sniegto informāciju.
- 2) Darba grupa vienojas nosūtīt vēstuli Kultūras ministrijai par Pilsoniskās sabiedrības attīstības stratēģijas tvēruma kvalitāti, individuālā līmeņa un NVO forumā gūto apkopojumu iekļaušanu.
- 3) Darba grupa lemj, ņemot vērā Kultūras ministrijas darba grupas izveidi Pilsoniskās sabiedrības attīstības stratēģijai, šo jautājumu izslēgt no darāmo darbu saraksta, bet turpinot sekot līdzī stratēģijas izstrādes laika grafikam un nepieciešamības gadījumā iesaistoties.

4. jautājums

NVO fonda stratēģija 2026.-2028. gadam

Ziņo: Ā. Ādlers

Izsakās: D. Spaliņa, A. Gobiņš, I. Liepa

Ā. Ādlers informē, ka NVO fonda stratēģija 2026.-2028. gadam tiek skatīta darba grupā tāpēc, ka Memoranda padomei nebija iespēja iepazīties ar stratēģiju. Ir saņemts viens komentārs no Finanšu ministrijas un Ā. Ādlers ir sagatavojis savus komentārus.

D. Spaliņa informē, ka stratēģija ir izstrādāta ilgstošā konsultāciju un domnīcu procesā. SPASAP, KM un ministre jau to ir saskaņojusi. Informē, ka stratēģija nav politikas plānošanas dokuments, bet gan ieviešanas dokuments.

Lēmums:

- 1) Pieņemt zināšanai visu pušu sniegto informāciju.
- 2) Darba grupa vienojas, ka Ā. Ādlers atsevišķā sēdē ar SIF pārrunās stratēģiju saistībā ar saviem sagatavotajiem komentāriem, un pēc tam stratēģiju var rakstiski saskaņot Memoranda padomē.

5. jautājums

Dažādi

Ziņo: Ā. Ādlers

Izsakās: K. Zonberga, J. Jātnieks, Z. Legzdiņa-Joja, L. Stafeca, A. Brūvere

K. Zonberga informē, ka par pilsoniskās sabiedrības iesaisti publiskā finansējuma sadalē ir izstrādātas vadlīnijas, bet praksē tās netiek ieviestas. Finanšu ministrijai ir iesniegti komentāri par uzraudzības mehānismu. Rosina, ka darba grupa varētu konstatēt trūkumus un prasīt to novēršanu.

Ā. Ādlers rosina to iekļaut gada plānā un nākamās sēdes darba kārtībā. Darba grupai nepieciešams iepazīties ar vadlīnijām.

J. Jātnieks informē, ka šī bija viena no darba grupas prioritārajām tēmām. Bija ieteikumi, ka tiklīdz valdībai ir pirmais budžeta plāns, to sāk skatīt institucionālā līmenī. Budžeta prioritātes nav nepieciešams mainīt, bet institūciju līmenī un budžeta tāmju līmenī ir vajadzīga diskusija. Pilsoniskās sabiedrības organizācijas var norādīt uz nepieciešamību budžetu konkrētās programmās palielināt vai mazināt, ņemot vērā to ekspertīzes loku.

Ā. Ādlers konstatē, ka šajā jautājumā darāmo darbu ir daudz. Informē, ka budžets ir ļoti tehnisks un manevra iespēju ir maz.

K. Zonberga rosina apkopot jau iesniegtos priekšlikumus un vadlīnijas, kā arī svarīgi ir saprast to brīdi, kad budžeta pieņemšanas procesā pilsoniskā sabiedrība var iesaistīties.

J. Jātnieks informē par reizi, kad Memoranda padomē bija iesniegtas smalkākas budžeta tāmes un paspēja iesniegt konkrētus priekšlikumus toreizējai Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, un tas bija ļoti konstruktīvs process.

Z. Legzdiņa-Joja pauž, ka budžeta projektā nav vieta iniciatīvām, bet var diskutēt par prioritātēm. Nepieciešams iesaistīt Finanšu ministriju, jo bez tās tas nevar izdoties. Šobrīd mainās budžeta plānošanas process, un arī Memoranda padome ir tikusi informēta par politikas plānošanas izmaiņām. Finanšu ministrs paplašinātajās sēdēs ir stāstījis par sniegtos orientēto pieeju un 0 budžeta pieeju.

L. Stafecka ierosina sašaurināt tematu loku no visa publiskā finansējuma uz valsts budžetu, kā arī analizēt ne tikai pilsoniskās sabiedrības lomu šajā procesā, bet vērtēt budžeta veidošanu kopumā no atklātības viedokļa. Norāda, ka pēc pēdējā budžeta pieņemšanas atklājās – arī politiķiem ne vienmēr ir skaidrs budžeta saturs. Raksturo ierasto praksi, kurā Saeima gada sākumā nosaka budžeta ietvaru, kam seko ilgs periods bez publiskām diskusijām, bet gala lēmumi tiek pieņemti paātrinātā kārtībā. Uzsver, ka sabiedrības iesaiste nedrīkst notikt tikai procesa noslēgumā. Lūdz nosūtīt jau sagatavotās vadlīnijas, rosina uzaicināt Finanšu ministrijas pārstāvjus skaidrot, kā tiks nodrošināta budžeta plānošanas atklātība, un aicina uzturēt publiskumu kā būtisku instrumentu.

Z. Legzdiņa-Joja informē, ka Atvērtās pārvaldības plānā ietvertie pasākumi ir ne tik daudz par iesaisti publiskā finansējuma plānošanā, bet par atklātību.

K. Zonberga informē, ka vadlīnijas tika izstrādātas kopā ar Finanšu ministriju, bet šī ministrija neuzņemas atbildību par citām ministrijām. Atbalsta to, ka darba grupa uzņemas šo procesu tieši par valsts budžetu, nevis Eiropas Savienības struktūrfondu.

Ā. Ādlers pauž viedokli, ka izstrādātās pieejas nākotnē varētu tikt pārņemtas arī struktūrfondu pārraudzībā. Uzsver, ka atklātības princips, kā to rosina L. Stafecka, ir plašāks un iekļaujošāks nekā šauri izprasta līdzdalība. Norāda uz nepieciešamību rūpīgi sagatavoties nākamajai sēdei un padziļināti iepazīties ar attiecīgajiem dokumentiem.

Lēmums:

- 1) Pieņemt zināšanai visu pušu sniegto informāciju.
- 2) Pieņemt zināšanai, ka nākamās darba grupas sēdes datums ir 20. februāris plkst. 13.00 un tajā tiks skatīta L. Stafeckas prezentācija par to, kā valsts institūciju mājaslapās ir atspoguļoti sabiedrības līdzdalības jautājumi. Darba kārtībā būs arī kāds no gada plānā iekļautajiem jautājumiem.
- 3) Darba grupa lemj 20.02.2026. sēdes darba kārtībā un 2026. gada darbu plānā iekļaut jautājumu par sabiedrības līdzdalību publiskā finansējuma plānošanā.

Sēdi slēdz: plkst. 15.00

Sēdi vadīja:

biedrības "Alianse Pārnozariskai Ilgtspējīgai
Attīstībai" prezidents, Memoranda padomes loceklis (paraksts*) Ā. Ādlers

Sēdi protokolēja:

biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" pilsoniskā
dialoga programmas koordinatore (paraksts*) A. Brūvere

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Protokols sagatavots, veicot valsts pārvaldes deleģēto uzdevumu – Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes sekretariāta darbības nodrošināšana, kas tiek īstenots ar Valsts kancelejas finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.